

(залучення інвестицій); зростання конкуренції, що веде до поглиблення міжнародної спеціалізації окремих країн, міжнародних фінансових центрів та транснаціональних фінансових установ; використання переваг міжнародного поділу праці; долучення до новітніх технологій [2, 3]. Негативний вплив фінансової глобалізації виявляється через: асиметричність її результатів для різних груп країн; поглиблення рівня залежності країн; збільшення частки спекулятивних операцій при збільшенні масштабів транскордонного руху капіталу; зменшення податкових надходжень та рівня керованості фінансового сектору; банкрутство неконкурентоздатних виробництв. Зазначені позитивні та негативні наслідки фінансової глобалізації здійснюють прямий або опосередкований вплив безпосередньо на фінансову архітектуру.

Фінансова глобалізація суттєво впливає на фінансову архітектуру, робить фінансові ринки більш складними та зв'язаними, вимагає адаптації регуляторних та наглядових рамок, впливає на економічну стабільність та розвиток країн у світовому масштабі.

Інформаційні джерела

1. Житар М.О., Сосновська О.О. Вплив фінансової глобалізації на формування фінансової архітектури. *Економіка і організація управління*. 2019. № 3 (35). С. 39-50. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/339023744_Vpliv_finansovoi_globalizacii_na_formuvanna_finansovoi_arhitekturi
2. Довгалюк В.В. Роль фінансової глобалізації у розвитку фінансового ринку. *Ефективна економіка*. 2016. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5081>
3. Мандич О., Жилякова О., Лачков А., Панфілова Я., Приходько В. Стабілізація фінансової архітектури у банківській системі. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 2. С. 103-109. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.103>

УДК 336.71:338.124.4

С.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків*)

О.В. Накісько, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків*)

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Фінансова стабільність аграрних підприємств є одним з ключових індикаторів економічного розвитку сільськогосподарської галузі та забезпечення продовольчої безпеки України. Фінансова стабільність в аграрному секторі економіки визначає ефективність та

стійкість господарства в умовах коливань цін на сільськогосподарську продукцію, природних катастроф, змін клімату та інших факторів, серед яких на даному етапі розвитку виділяється такий фактор, як агресія РФ, що направлена на загарбання територій України.

На сьогоднішній день українська економіка переживає небачений раніше в своїй історії шок. Військова агресія зі сторони наших північних сусідів завдала надзвичайно сильного удару по всіх галузях нашої економічної системи. Ще після першої фази війни на Донбасі у 2014 році в громадському дискурсі виникло обговорення щодо необхідності зміни акцентів у економічній та фінансовій політиці з метою більш ефективного протистояння агресору. Сільське господарство є важливим сектором національної економіки, який відіграє значну роль у забезпеченні зростання виробництва і валового внутрішнього продукту. Зокрема, у 2021 році аграрні підприємства забезпечили збільшення виробництва на 19,2% і мали найвищу частку у валовому внутрішньому продукті, становлячи понад 10%. Важливість сільського господарства для економіки також проявляється у зовнішній торгівлі, де аграрна продукція складає близько 41% від загального експорту України [1].

Незважаючи на досягнення сільського господарства, підприємства цієї галузі функціонують у невизначеному середовищі, що створює ризики, здатні призвести до кризових ситуацій і навіть банкрутства. Проблеми такого характеру включають розбалансування активів і пасивів аграрних підприємств, постійне генерування негативного фінансового результату і необхідність перегляду традиційної системи управління в кризових умовах.

Рік повномасштабного вторгнення РФ не лише забрав багато життів, суттєво вплинув на економіку та інфраструктуру України, а й серйозно вплинув на аграрний сектор. Прямі збитки становлять 8,7 мільярда доларів. Непрямі збитки, включаючи зменшення виробництва сільськогосподарських культур і тваринництва, проблеми в логістиці та збільшення витрат на виробництво, становлять додаткові 31,5 мільярда доларів. За підрахунками фахівців для відновлення та реконструкції сільськогосподарського сектору необхідно 29,7 мільярда доларів. У зв'язку з великими збитками і втратами, надзвичайно важливо продовжувати підтримку сільського господарства України, щоб воно могло принаймні повернутися до рівня до вторгнення. Це допоможе сектору стати процвітаючим, забезпечити зростання та модернізацію, сприяючи відновленню після конфлікту та глобальному продовольчому забезпеченню та безпеці харчування [2].

Економічна криза, яка виникла у 2022 році через російську

збройну агресію проти України, призвела до виявлення ризиків, які значно підірвали стійкість аграрних підприємств. Серед цих ризиків особливо болюче вплинули зменшення площі посіву, недотримання технологій виробництва, руйнування інфраструктури та логістичних ланцюгів, обмеження експорту та інфляція. У таких непередбачуваних умовах, існуючий методичний підхід до управління в кризових умовах виявився недостатнім для справляння зі специфічними проблемами аграрних підприємств, тому потребує подальшого вдосконалення на мікрорівні. Основними стратегічними орієнтирами стабілізації та зростання діяльності аграрних підприємств в умовах повоєнного відновлення мають стати: лібералізація зовнішньої торгівлі, створення і розвиток переробних підприємств, розширення кредитування та державної підтримки аграрних підприємств та реалізація євроінтеграційних реформ.

Для подолання кризових явищ в аграрних підприємствах, які є ключовими гравцями в аграрній економіці, необхідно розробити фінансові антикризові механізми, що зменшуватимуть ризики господарської діяльності в непередбачуваних та нестабільних умовах зовнішнього та внутрішнього середовища.

Інформаційні джерела

1. Експертна оцінка можливих перешкод та потенціалу аграрного розвитку в територіальних громадах. Агрополітичний звіт APD/APB/21/2022. URL: https://www.apd-ukraine.de/images/2022/Agrarpolitische_Berichte/21_2022/Bericht_21_2022_APD_UA.pdf.
2. Опитування сільських підприємств АПД 2023: Короткий звіт. Агрополітичний звіт APD/APB/04/2023. URL: https://www.apd-ukraine.de/images/2023/Agrarpolitische_Berichte/04-2023/APD-Kvartjuk_UA.pdf.
3. Ніценко В.С., Руденко С.В. Управління ризиками на підприємствах агропродовольчої сфери. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 3. С. 12-21.

УДК 658.15:351.863

І.А. Юр'єва, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК У КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі інтеграційних інформаційно-комунікаційних процесів в оподаткуванні актуальними є безпекові питання організації і методики податкових перевірок та податкового контролю в цілому на